

Referendum over de associatieovereenkomst EU-Oekraïne

<http://www.nu.nl/13909/video/in=60-seconden-het-oekraïne-referendum.html>

WAGENINGEN UNIVERSITY
WAGENINGEN **UR**

Betekenis voor de agro-food sector

NVLR/VAR studiemiddag associatieverdrag EU-Oekraïne

Bernd van der Meulen

1 april 2016

WAGENINGEN UNIVERSITY
WAGENINGEN **UR**

European Institute for Food Law
European Institute for Food Law

Plan van behandeling

- Het EU buurlandenbeleid
- De associatieovereenkomst
  - HANDEL ('DCFTA')
- Sanitaire en fytosanitaire maatregelen
  - Bedrijfsvestiging
  - Intellectuele eigendom
- SECTORENBELEID
  - Milieu, landbouw en platteland
    - Q&A

EU cooperation with its neighbours

Het EU buurlandenbeleid

- EC/HVBZ, Herziening van het Europees nabuurschapsbeleid, Brussel 18.11.2015 JOIN(2015) 50 final
- Oostelijk partnerschap
- Kandidaat lidstaten $\neq$ buurlanden
- Doel: Politiek stabiele en economisch welvarende buitengrenzen
- Uitgangspunten: Goed bestuur, democratie, rechtsstaat, mensenrechten
- Samenwerking
  - economische ontwikkeling; handel, klimaatverandering, veiligheid en terrorismebestrijding, en migratie en mobiliteit
- Instrument: bilaterale associatieovereenkomsten

Associatieovereenkomst met Oekraïne

7 titels - 486 artikelen

“Deep and Comprehensive Free Trade Area”

- Titel I: Algemene beginselen - 2 art.
- Titel II: Politieke Dialoog en Hervorming, Politieke Integratie, Samenwerking en Convergentie op het vlak van Buitenlands- en veiligheidsbeleid - 10 art.
- Titel III: Justitie, Vrijheid en Veiligheid - 11 art.
- Titel IV: Handel en Daarmee Verband Houdende Aangelegenheden - 312 art.
- Titel V: Econ. en Sectorale Samenwerking - 114 art.
- Titel VI: Fin. Samenw. en Fraudebestrijding - 7 art.
- Titel VII Institutionele, Algemene en Slotbepalingen - 27 art.

Voor agro-food: level playing field

- Diergezondheid
- Dierenwelzijn
- Voedselveiligheid
- Milieu

Handel: goederen van oorsprong

■ DOEL

- vrijhandelszone in 10 jaar (MvT 'deel gaan uitmaken van de interne markt van de EU')

■ MIDDELEN

- Baseline: WTO (GATT; MFN; SPS; TRIPs)
  - In- en uitvoerrechten
- Administratieve procedures / transparantie
- Niet tarifaire maatregelen - SPS maatregelen

Tarieven

- In- en uitvoerrechten worden afgeschaft
  - Bij inwerkingtreding
    - Oek. 99.1%
    - EU 98.1%
- Landbouwproducten
  - Graan, varkensvlees, rundvlees, gevogelte

Sanitaire en fytosanitaire maatregelen

- Doel:
  - Verminderen handelsbelemmeringen
- Middelen
  - Transparantie
  - Regionalisering
  - Aanpassing Oekraïense wetgeving aan EU
    - Diergezondheid
    - Dierenwelzijn
    - Voedselveiligheid
  - Daarna: erkenning gelijkwaardigheid
- Vrijwaringsmaatregelen blijven mogelijk

Bedrijfsvestiging & investeringen

- Vergemakkelijken
  - Objectieve vergunningverlening
- Gelijke behandeling
- Geleidelijke liberalisering van het vestigingsklimaat
  - Evaluatie juridisch kader
  - Aanpassing
- Inclusief dienstverlening op contractbasis en vrije beroepen
  - Incl. rechtskundige diensten

Intellectuele eigendom

- Oekraïne brengt IE bescherming op Europees niveau

Voor agro-food

- Bescherming van biotechnologische uitvindingen
  - Via octrooirecht
- Kwekersrechten: conform UPOV 1991

Intellectuele eigendom

- Bescherming van geografische aanduidingen (voor landbouwproducten, levensmiddelen, wijn, gedestilleerd)
  - Onderhandeling over lijsten obv ieders erkenningen
    - Boeren-Leidse met sleutels
    - Kanterkaas
    - Noord-Hollandse Edammer
    - Noord-Hollandse Gouda
    - Opperdoezer Ronde
    - Westlandse druif
    - Jonge jenever
    - Oude jenever
    - Graanjenever
    - Vruchtenjenever

Geschillen titel IV (DCFTA)

Geschilbeslechting (hoofdstuk 14)

- Consultatieprocedure tussen de verdragspartijen
- Panel van drie arbiters
  - Bij niet-naleving panel uitspraak
    - Schadevergoeding
    - Opschorting handelsvoordelen

Bemiddeling (hoofdstuk 15)

Sectorale samenwerking (titel V): Milieu, landbouw- en plattelandsontwikkeling

- Milieu
  - Oekraïne past het nationale beschermingsniveau aan bij de EU
- Beide partijen bevorderen de ontwikkeling van landbouw en van het platteland
  - Concurrentiepositie
- Bevorderen duurzame landbouw
  - Milieu
  - Dierenwelzijn
  - Biologische landbouw
  - Biotechnologie
- Visserij - samenwerking

Conclusies

- Associatieverdrag gaat niet over toetreding tot EU
  - 5 landen waaronder NL uitdrukkelijk tegen
  - MvT: OP is alternatief
- Associatieverdrag is niet uniek maar deel van buurlandenbeleid – daarbinnen wel één van de meest ambitieuze
- Agro-food sector is relatief belangrijk
- Middellange-termijn-doel: vrijhandelszone
  - Wegnemen handelsbelemmeringen
- Aanpassing Oekraïense wetgeving aan EU
  - Milieu, dierenwelzijn, diergezondheid, voedselveiligheid
- Samenwerking: landbouw, platteland, milieu

Vriendelijk dank
voor uw
aandacht

Deze bijeenkomst is
mede mogelijk
gemaakt door de
Referendum-
Commissie

Q&A:
Bernd.vanderMeulen
@wur.nl

WAGENINGEN UNIVERSITY
WAGENINGEN **UR**

European Institute for Food Law
European Institute for Food Law